

חיימקה הקטן

בן שלוש היה חיים מאיר, בן יחיד להוריו. בעירה קטוב באוקרינה. הבית היה בית פשוט, מים שאבו מבאר בחוץ והתאורה והבשול היו על פתיליות נפט. חיים היה רק בן שלוש וכבר נמשך לבו ללמד תורה. הוא שמע מחבריו השכנים שהם הולכים לחידר, ולומדים עם הרבה קריאה ותורה. יום אחד כשבשרו לו הוריו שהגיע העת ללכת לגן הילדים הוא אמר אבא ואמא, אני רוצה ללכת לחידר! (לתלמוד תורה קראו חידר) ולא לגן הילדים! הוריו אברהם מרדכי ומלכה, הסכימו. וחיים הקטן החל ללמד בחידר והלך כל בוקר בשמחה עצומה.

כשהגיע לגיל שש וחצי, ממש לפני כתיב א פּרצה מלחמת העולם השנייה. הגרמנים הנאצים כבשו מחצית מפולין ורוסיה כבשה את המחצית השנייה. הרוסים החליטו שכל הילדים, גם היהודים ילמדו בבית הספר שהם פתחו בעירה. את כתיב א התיחיל חיים בבית הספר הקומוניסטי שבו למדו גם בשבת. המורה הכריחה את חיים הצעיר לכתב בשבת, היא שמה בידו עפרון והזקה את ידו כדי שיכתב. זה מאוד כאב לחיים, אף התגבר ולא הראה למורה שכואב לו בכלל. והאמת שיותר משכאבה לו היד, כאב לו הלב, לא כך צריכה להראות שבת המלכה אחרי הלמודים, כל החברים הלכו לשחק, והזמינו את חיים לבוא איתם. חיים שחק אתם מעט ואז מהר ללמד בחברותא גמרא, עם אותו הרב שלמד אותו בחידר. לאחר חדש וחצי הגיע יום הכפורים. בבית הספר הודיעו שכלם באים לבית הספר. חיימקה הקטן בכה ואמר לאביו: אני לא רוצה ללכת לבית הספר ואבא ענה לו חיימקה יקר שלי, אין לנו ברירה, יענישו גם אותך וגם אותנו אם לא תלך. ומה עשה חיים? בבוקר יום הכפור הוא קם מקדם בבקר והלך עם אבא לתפלת שחרית, לפני קריאת התורה, כשהגיע הזמן ללכת לבית הספר. עזב את בית הכנסת ורץ מהר ללמודים. כשהסתיימו הלמודים רץ חזרה לבית הכנסת. והנה, הצבור באמצע קריאת התורה. חיים הרגיש שקרה לו נס והוא לא הפסיד את קריאת התורה הוא כל כך שמח אף פתאום הבין שזוהי קריאת התורה של מנחה ובזמן שהיה בבית הספר, התפללו תפלת מוסף! חיים פרץ בבכי, על שהפסיד את כל תפלת מוסף של יום הכפורים ובעקר בכה מרוב צער שפחד מהענש של המרה, פחד שבגללו הפסיד את התפלה.

בערב התעודד חיים מעט כי זכר שחג הסוכות מתקרב יותר מכל החגים אהב חיים הצעיר את חג הסוכות. ויותר מכל אהב את מצות נטילת לולב אבל בגלל המלחמה, לא מצאו הוריו ארבעת המינים. כנראה שלא הגיעו כמעט לעירה קטוב, הרוסים הקומוניסטים הקשו מאוד על היהודים בקיום המצוות. חיים היה עצוב. ביום הראשון של חל המועדא מרה מלכה לחיים חיימקה, קח בבקשה את התרנגלת לשוחט, תחזר עם הבשר, נכשיר אותו ונכין סעודה לכבוד חל המועד סכות. אתה חושב שתוכל לקחת את התרנגלת? חיים שמח לעזר לאמא ושם מאוד לדעת שאמא סומכת עליו. כשהגיע לשוחט, הוא שם לב שחיים קצת עצוב. ואמר לו: אינגלע, מה עם מצות ושמחת בחג? חיים חיים ואמר לשוחט: לא ברכתי על ארבעת המינים, אז שמחת החג שלי לא שלמה. רמז לו השוחט באצבעו שיבוא אחריו לחדר פנימי, שהיה לו, ושם נתן לו לטל לולב ולברך על ארבעת המינים. פניו של חיים זרחו בשמחה עצומה, מצוות היו הדבר הכי משמח עבורו. חיים מאיר לקח את העוף ורץ הביתה בשמחה לתת לאמו מלכה היקרה.

מעבד לילדים מתוך הספר הנני | רנה גרובר